

Aanleiding

In het collegeprogramma "Zij aan Zij" is de ambitie uitgesproken om in de gemeente Roosendaal een sprong in kwaliteit en schaalgrootte te maken. Met deze ambitie van groei in kwaliteit en schaal brengen we een nieuw en wenkend perspectief voor iedereen die in onze gemeente woont, werkt of anderszins actief is en geven we concreet inhoud aan de versterking van brede welvaart.

Deze ambitie past ook in de rol en opgave die Roosendaal als gemeente heeft vanuit het Rijks- en provinciaal beleid. Binnen het Rijksprogramma NOVEX (Nationale Omgeving Visie EXecutiekraacht) is Roosendaal (samen met Bergen op Zoom) aangewezen als trekker van de Stedelijke Regio West-Brabant West (SRWBW), één van de vier verstedelijkingsregio's in West-Brabant. Deze rol is verder verankerd in de Brabantse VerstedelijkingsStrategie en de Regionale VerstedelijkingsStrategie West-Brabant West.

De eind 2022 vastgestelde Omgevingsvisie Roosendaal 'De Verbonden Stad' met een horizon tot 2030 gaf al de eerste contouren van de opgave waar Roosendaal aan werkt. Vanuit onze verstedelijkingsopgave benutten we de bouw van extra woningen om letterlijk en figuurlijk de verbindingen in de gemeente te versterken en het voorzieningenniveau en het geheel van kwaliteiten in onze gemeente door te ontwikkelen. De nu voorliggende visie '*RSD40 Roosendaal Verbindt, kwaliteit door verbondenheid*' heeft een horizon tot 2040 en geeft hier verder richting aan.

De afgelopen periode is ingezet op een grote mate van betrokkenheid met belanghebbenden en geïnteresseerden: onze inwoners, het maatschappelijk veld, ondernemers, bestuur, uw raad, ambtelijke organisatie en andere belanghebbenden. Dit is meer dan een uitgebreid participatietraject geweest, waar we op basis van gedegen onderliggend onderzoek hebben getoetst welke opgaven, kansen, behoeften en wensen een plek in de visie moeten krijgen, en welke richting Roosendalers willen volgen op weg naar 2040.

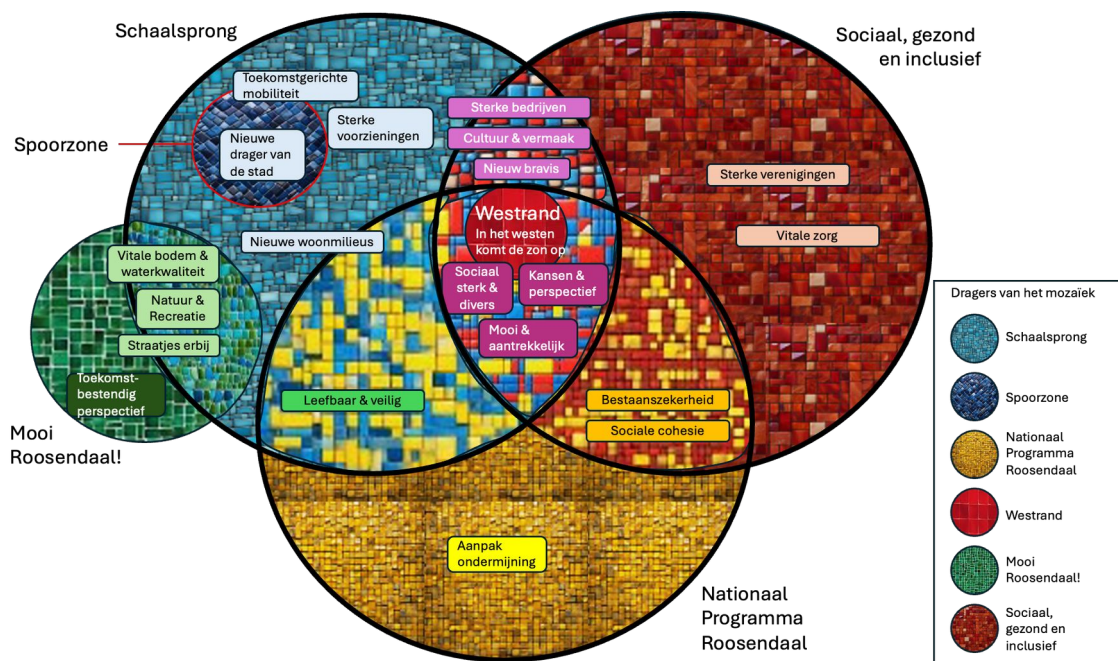
Een mozaïek van kansen: de fundamenten van de visie

Roosendaal is een mozaïek. Een mozaïek van mensen, verenigingen en bedrijven, van buurten, dorpen en wijken. Van functies, van dicht bebouwde gebieden, van beekdalen en bos. Van snelle auto's en treinen, van langzame voetgangers en fietsers. Van natuur, van cultuur. Van stad en van dorp. Van vroeger, van nu en van morgen. Elk steentje in het mozaïek heeft een eigen kleur en karakter. Geen steentje is uniek voor West-Brabant, voor Nederland of voor de wereld. Het is het samenspel van de steentjes die het mozaïek maken; het zijn de verbindingen tussen de steentjes die het karakter van Roosendaal bepalen. Dat maakt dat Roosendalers zich thuis voelen.

Roosendaal verbindt!

In de voorliggende visie brengen we het mozaïek in beeld. We laten de verbindingen zien, en welke kansen er liggen om deze te versterken. De komende jaren voegen we nieuwe steentjes toe. Bestaande verbindingen onderhouden we, koesteren we en poetsen we op. En we maken nieuwe verbindingen – ruimtelijk, sociaal en economisch.

We gaan aan de slag. Om het perspectief dat wenkt, waar te maken. Om Roosendaal aantrekkelijker te maken voor huidige en nieuwe Roosendalers. Om op die manier klaar te zijn voor de toekomst. Om mensen van alle leeftijden en opleidingsniveaus te binden. Om daarmee een vitale basis te houden en uit te bouwen voor alle functies die Roosendaal vitaal, gezond, leefbaar en aantrekkelijk maken. En dus om een fijne leefomgeving te bieden voor alle inwoners. Dat gebeurt niet vanzelf, dat vraagt om onze inzet, samen. Nu en in de toekomst blijven we hieraan werken, met mensen, voor mensen: **Roosendaal verbindt!**

Beoogd effect

Met vaststelling van RSD40 wordt richting gegeven aan de toekomstige koers voor de gemeente. Enerzijds om vorm en inhoud te geven aan nut en noodzaak van de schaalessprong, anderzijds om belangrijke ontwikkelingen aan te zwengelen om onze doelen te bereiken.

Dit vormt het kader voor de verdere ontwikkeling van onze gemeente en heeft als doel bij te dragen aan de gewenste schaal- en kwaliteitssprong ter verbetering van de brede welvaart in Roosendaal en haar positie in de regio.

De kernopgaven waarin dit uiteenvalt zijn bovenstaand conceptueel weergegeven: De Kwaliteitssprong, Het Nationaal Programma Roosendaal, De Westrand en de Spoorzone.

Argumenten

1.1 RSD40 visie past in de ambitie van Roosendaal.

RSD40 sluit aan op enerzijds het collegeprogramma "Zij aan Zij". Anderzijds vormt het in afstemming op de economische-, mobiliteits- en andere aanpalende visies een koersdocument voor de verdere ontwikkeling van Roosendaal (stad en dorpen). Daarnaast is de visie mede gericht op het functioneren van onze centrumpositie binnen de regio. Geheel in lijn met de regionale verstedelijkingsstrategie.

2.1 Met vele betrokkenen en belanghebbenden is RSD40 interactief tot stand gekomen.

Ruim 2500 inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden en geïnteresseerden zijn online (en offline) actief bevraagd en betrokken op een innovatieve manier om hun input, meningen en voorkeur te geven. Zij hebben in meerdere rondes deelgenomen aan online-gesprekken. Daarnaast zijn er gesprekstafels geweest met CEO's van grotere bedrijven en onderwijsinstellingen, Mkb'ers en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. Tussenuitkomsten zijn ter toetsing en verrijking voorgelegd aan de deelnemers onderling.

2.2 De visie geeft richting aan het oplossen van sociaaleconomische en ruimtelijke opgaven.

Uit de analyses blijkt dat onze gemeente onder gemiddeld scoort op een aantal maatschappelijke thema's. Bij ongewijzigd beleid en aanpak zal de gemeente Roosendaal steeds moeilijker haar voorzieningen op peil kunnen houden. Dit ook gezien in het licht van alle trends en ontwikkelingen op het gebied van vergrijzing, ontgroening, oplopende zorgvraag en de toenemende (financiële) druk op leefbaarheid en veiligheid (NPR) c.q. brede welvaart.

De bouw van extra woningen draagt niet alleen bij aan een betere woningmarkt, maar kan ook worden gezien als hefboom om het voorzieningenniveau op peil te houden en kwalitatief te verbeteren. Zo kan Roosendaal naar de toekomst toe ook haar centrumfunctie in de regio behouden en versterken.

3.1 RSD40 biedt een kader om met transities om te gaan.

Er is een breed scala aan transities waar Roosendaal mee te maken heeft en zal krijgen (o.a. Energie, duurzaamheid, klimaat, landbouw, etc.). Met de uitwerking van RSD40 wordt hier nadrukkelijk op geanticipeerd.

4.1 RSD40 draagt bij aan het oplossen van (boven)regionale en nationale opgaven.

RSD40 zet in op een sterke groei door zowel het behouden van bestaande - als het aantrekken van nieuwe inwoners. Dit is kansrijk gezien de centrale ligging met goede infrastructuur en OV-verbindingen. Met de invulling van de verstedelijkingsstrategie WBW levert Roosendaal een bijdrage aan de landelijke verstedelijkingsopgave.

5.1 RSD40 biedt ook onze partners de gevraagde gemeentelijke lange termijnvisie.

Onze partners, zoals de bouwsector, onderwijs, ondernemers en andere belanghebbenden hebben nadrukkelijk behoefte aan een langetermijnvisie van de gemeente om gezamenlijk in de toekomstige ontwikkelingen te participeren. Dit langetermijnperspectief is voor hen van wezenlijk belang en geeft hen de garantie om nieuwe plannen en langjarige investeringen te kunnen doen.

Kanttekeningen

1.1.1 Als RSD40 niet wordt vastgesteld, voldoen we niet aan de ambities uit het college-programma en nemen we niet onze verantwoordelijkheid in de Regionale Verstedelijkingsstrategie.

Bij het niet vaststellen van RSD40 ontstaat het risico dat de gemeente niet in staat is om de gestelde ambitie te realiseren. Het fungeert namelijk als strategisch kader en richtinggevend document voor de toekomstige ontwikkeling van de stad en dorpen. Zonder een vastgestelde visie ontbreekt een duidelijke koers om beleid en projecten op af te stemmen, wat kan leiden tot fragmentatie en inconsistente besluitvorming. Daarmee zouden we tevens niet onze verantwoordelijkheid in de Regionale Verstedelijkingsstrategie nemen.

1.1.2. RSD40 is college(periode) overstijgend, RSD40 biedt de mogelijkheid om een stabiele koers te varen, gesteund door onze inwoners en ondersteunend bij wisselingen in het bestuur.

Het vormt een visie voor de lange termijn. Doen we dit niet, dan bestaat het risico op wisselend en onsamenhangend beleid. Het draagt bij aan (het programma) Betrouwbare gemeente/overheid en verzekert een langjarige en betrouwbare koers, maar ook voor het behouden of aantrekken van bv onderwijs- of zorginstellingen om die investeringen te doen (langjarig).

1.1.3. RSD40 is inmiddels ook voor onze inwoners en partners een belangrijk onderwerp geworden.

Onze visie is mede tot stand gekomen met input van onze inwoners, ondernemers, partners. Bij het niet vaststellen van RSD40 kan dit negatieve gevolgen hebben voor het vertrouwen van inwoners in (lokale) overheid. Een visie is immers niet alleen een intern beleidsdocument, maar ook en vooral een belofte aan de inwoners over hoe de stad zich in de toekomst zal ontwikkelen. Het niet vaststellen of uitvoeren van deze visie kan verschillende effecten hebben op het vertrouwen. Ook kan het grote gevolgen hebben voor partners en ondernemers. Voor deze groepen is een stadsvisie een belangrijk kader dat richting en zekerheid biedt voor hun investeringen, samenwerkingen en langetermijnplanning. Bij het niet vaststellen is het belangrijk om zorgvuldig, transparant en open te communiceren met een goede onderbouwing.

1.1.4. We kunnen dit niet alleen, we doen dit samen. "Roosendaal verbindt"

Het is duidelijk dat we deze ambitie als Roosendaal niet alleen kunnen realiseren. We zullen deze opgave met elkaar moeten oppakken. Hiervoor gaan we een verdere samenwerking aan met ondernemers, ontwikkelaars, corporaties, provincie, rijk en gemeente. Van al onze partners worden investeringen verwacht, waardoor ook zij rendement en effecten terug gaan zien. De

gemeente Roosendaal zal hierin de rol van regisseur op zich moeten nemen: **Roosendaal verbindt**. Bijzondere positie hierin is de inwoner, want deze investeert in zijn eigen woning (bv. Verduurzaming maar ook als 'gebruiker' van Roosendaal). Hierdoor draagt de inwoner ook zijn steentje bij.

1.1.5. Voor de realisatie van RSD40 is de gedeeltelijke uitplaatsing van het spooreplacement cruciaal.

Hiervoor is de samenwerking op landelijk niveau al gestart. We doen dit om negatieve effecten van het emplacement (barrièrewerking, milieuhinder, gevaarlijke stoffen, veiligheid etc.) te verminderen en de stadsdelen verder in de verstedelijkingsopgave met elkaar te verweven. Het is belangrijk dat we hier de ministeries van I&W, VRO, NS, ProRail en de provincie Noord-Brabant aan boord houden. In de regionale investeringsagenda (RIA) van de stedelijke regio (SRWBW) is de spoorzone dan ook aangeduid als één van de 'kloppende harten' in onze regio.

Financiën

Om RSD40 te realiseren, zijn middelen noodzakelijk uit de bestaande meerjarenbegroting. We zullen langjarige investeringen gaan doen die bijdragen aan het realiseren van onze ambities. Hierdoor zijn we in staat om de cofinanciering te bewerkstelligen waarmee we optimaal in kunnen spelen op financieringsmogelijkheden vanuit provinciale- en rijksregelingen etc. Bij de verdere uitwerking zullen de financiële aspecten – gekoppeld aan prioritering en planning - nader inzichtelijk worden gemaakt.

Communicatie

Na besluitvorming door het college en uw raad wordt actief met de bij de voorbereiding betrokken partijen gecommuniceerd over de besluitvorming rondom RSD40 en over de te nemen vervolgstappen.

Participatie

Onze visie is mede tot stand gekomen met input van onze inwoners, ondernemers, partners. Ruim 2500 inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden en geïnteresseerden zijn online (en offline) actief bevraagd en betrokken op een innovatieve manier om hun input, meningen en voorkeur te geven. Zij hebben in meerdere rondes deelgenomen aan online-gesprekken. Velen hebben uitgesproken nadrukkelijk betrokken te willen blijven bij de realisatie van de Kwaliteitssprong..

Vervolg

Na vaststelling van de visie "RSD40" volgt de verdere uitwerking. Dit doen we stapsgewijs. We werken daarbij programmatisch en projectmatig. We maken een keuze in de programma's en projecten die we als eerste gaan realiseren en organiseren ons daarop. Daarbij zullen wij waar nodig externen betrekken zoals maatschappelijke partners, marktpartijen, mede-overheden, investeerders etc.

De financiële aspecten worden per programma/project uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd.

Bijlagen:

- Boek 1: Het Toekomstbeeld	[inspiratiedocument]
- Boek 2: De Visie	ter besluitvorming
- Boek 3: De Opgave	[inspiratiedocument]
- Boek 4: Het Gesprek	[inspiratiedocument]
- Boek 5: De Strategie	ter besluitvorming
- Boek 6: De Gebiedspaspoorten	[inspiratiedocument]
- Boek 7: Het Vervolg	[inspiratiedocument]